

Obsah

O autorech	13
Předmluva	15
I. Pojem Big Data a principy distribuovaného zpracování dat	
1. Úvod	19
1.1 Jak velká jsou Big Data?	20
1.2 Historie a vznik NoSQL databází	22
1.2.1 Konec relačních databází?	25
1.3 O čem bude kniha	27
2. Datové formáty	29
2.1 JSON	30
2.1.1 JSON schéma	33
2.2 XML	35
2.2.1 XML schémata	37
2.3 YAML	39
2.4 Formáty Linked Data	41
2.4.1 RDF/XML	41
2.4.2 JSON-LD	42
2.5 CSV	43
2.6 Optimalizace ukládání a přenosu dat	44
2.6.1 Protocol Buffers	44
2.6.2 Apache Thrift	45
2.6.3 BSON	45
2.6.4 EXI a FastInfoset	45
2.6.5 ASN.1	46
2.7 Jaký formát vybrat	46
3. Základní principy	47
3.1 Škálovatelnost	48
3.2 Konzistence	49
3.2.1 Souběh transakcí	50
3.2.2 CAP teorém	52
3.2.3 Občasná konzistence	54

3.3	Distribuce	56
3.3.1	Rozdělení dat (sharding)	57
3.3.2	Master-slave replikace	58
3.3.3	Peer-to-peer replikace	59
3.3.4	Replikace + sharding	61
4.	Zpracování dat pomocí MapReduce	63
4.1	Funkce Map a Reduce	66
4.1.1	Další příklady	68
4.2	MapReduce framework	68
4.2.1	Další vlastnosti	70
4.3	Hadoop	72
4.3.1	HDFS	72
4.3.2	Hadoop MapReduce	74
4.3.3	Další nastavení systému Hadoop	76
4.4	Kritika a ústup od MapReduce	82

II. NoSQL databáze

5.	Základní principy NoSQL databází	87
5.1	Společné principy NoSQL databází	88
5.2	Datové modely v NoSQL databázích	89
5.3	Typologie NoSQL databází	93
6.	Databáze typu klíč-hodnota	95
6.1	Principy	96
6.1.1	Základní operace a práce s klíči	96
6.1.2	Jmenné prostory klíčů	97
6.1.3	Druhy úložišť typu klíč-hodnota	98
6.2	Realizace a vlastnosti	99
6.2.1	Distribuce dat	99
6.2.2	Konzistence a dostupnost dat	102
6.2.3	Lokální organizace dat	105
6.3	Práce s daty	105
6.3.1	Sekundární indexy	106
6.3.2	Redis	106
7.	Dokumentové databáze	109
7.1	Datový model „dokument“	109
7.2	Dotazování a manipulace s daty	115
7.2.1	Dotazy	115
7.2.2	Modifikace databáze	116
7.2.3	Agregované dotazy a MapReduce	117
7.2.4	Shrnutí	117

7.3	Vlastnosti dokumentových databází	118
7.3.1	Indexy	118
7.3.2	Replikace dat a dostupnost systému	119
7.3.3	Rozdělení dat	122
7.3.4	ACID pro jednotlivé operace a transakce	123
7.4	Závěr	124
8.	Sloupcové databáze	127
8.1	Datový model	128
8.2	Cassandra: datový model sloupců v praxi	132
8.2.1	Data jako multidimenzionální pole	133
8.2.2	Data jako řádké tabulky	134
8.3	Struktura a vlastnosti systému	136
8.3.1	Distribuce a replikace dat	136
8.3.2	Lokální organizace dat	137
8.4	Dotazy, indexy a transakce	138
8.4.1	Dotazy	139
8.4.2	Indexy	140
8.4.3	Transakce	141
9.	Grafové databáze	143
9.1	Typy grafů a související pojmy	145
9.2	Databáze Neo4j	146
9.2.1	Datový model Neo4j	146
9.3	Přístup k databázi Neo4j	147
9.3.1	Java API	147
9.3.2	Gremlin	149
9.3.3	Cypher	152
9.4	Pokročilé rysy Neo4j	156
9.4.1	Neo4j HA	156
9.4.2	Transakce	157
9.4.3	Indexy	158
9.5	Další grafové databáze	162
9.5.1	Sparksee	163
9.5.2	InfiniteGraph	163
9.5.3	OrientDB	163
9.5.4	Titan	164
9.6	RDF databáze	164
9.7	Srovnání úložišť pro grafy	165
9.8	Závěr	167

III. Pokročilé aspekty zpracování Big Data

10. Další aspekty zpracování Big Data	171
10.1 Analytické zpracování Big Data	172
10.1.1 Schéma dat	172
10.1.2 Tvorba datových skladů	175
10.1.3 Analytické zpracování	176
10.2 Vizualizace Big Data	178
10.2.1 Vizualizace propojených dat	179
10.2.2 Nástroje pro vizualizaci	181
10.3 Invertovaný index jako databáze	182
10.3.1 Apache Lucene a jeho nastavy	183
10.3.2 Zpracování logů	186
10.4 Cloud computing	187
10.4.1 Cloud computing a Big Data	189
11. Dotazování nad NoSQL databázemi	193
11.1 Přímý přístup pomocí programového rozhraní	194
11.2 MapReduce	196
11.3 Specifické dotazovací jazyky	196
11.3.1 Elasticsearch Query DSL	197
11.4 Univerzální dotazovací jazyky	199
11.4.1 Deriváty SQL	199
11.4.2 Rozšíření SQL	199
11.4.3 XQuery	202
11.4.4 JSONiq	203
11.4.5 SPARQL	203
11.5 Závěr	204
12. Transakce v distribuovaném prostředí	205
12.1 Vlastnosti CAP podrobněji	205
12.2 Základní transakční modely	206
12.2.1 Ploché transakce	207
12.2.2 Zřetěžené transakce	207
12.2.3 Hnízděné transakce	207
12.3 Transakce v distribuovaném prostředí	208
12.3.1 2PC protokol	209
12.3.2 3PC protokol	210
12.4 Optimistické a pesimistické off-line zámky	210
12.4.1 Optimistický přístup	211
12.4.2 Pesimistický přístup	211
12.5 Uspořádání časových razítek	213
12.5.1 Pesimistické uspořádání	213
12.5.2 Optimistické uspořádání	214

12.6	MVCC	215
12.7	Závěr	216
13.	Pokročilé aspekty grafových databází	217
13.1	Reprezentace grafů	217
13.1.1	Matice sousednosti	218
13.1.2	Seznam sousedů	218
13.1.3	Matice incidence	219
13.1.4	Laplaceova matice	219
13.2	Lokalita dat	220
13.3	Distribuce grafu	221
13.4	Dotazování nad grafy	223
13.4.1	Typy dotazů	224
13.4.2	Vyhodnocování dotazů a indexace grafových dat	225
13.4.3	Dotazovací jazyky pro grafy	234
13.5	Závěr	242
14.	Další databáze pro Big Data	243
14.1	Hybridní databáze	243
14.1.1	PostgreSQL	244
14.1.2	MarkLogic	249
14.2	Databáze ve webovém prohlížeči	250
14.2.1	Web Storage	250
14.2.2	Indexed Database	252
14.3	NewSQL databáze	254
14.3.1	VoltdB	255
14.4	Array databases	256
14.4.1	SciDB	257
Závěr	261	
Použitá literatura	263	
Rejstřík	273	